

کوتاه دیپلماسی

روسیه تحویل سامانه اس-۳۰۰ به ایران را آغاز کرد

● **ایسنا:** خبرگزاری تاس روسیه به نقل از ولادیمیر پوتین، مشاور تجارت تسلیحات ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، روز پنجشنبه گزارش داد: اجرای قرارداد فروش سامانه دفاع هوایی منوشکی اس-۳۰۰ به ایران آغاز شده و روسیه تحویل این سامانه به ایران را آغاز کرده است. او به جزئیات بیشتری در این مورد اشاره نکرد. روسیه به سال ۲۰۱۰ با استناد به تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران، توافق فروش سامانه‌های دفاع هوایی اس-۳۰۰ به ایران را به حال تعلیق درآورد. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، در پی توافق هسته‌ای ایران با شش قدرت جهانی، تعلیق را لغو کرد. ماه گذشته میلادی روسیه و ایران قرارداد مربوط به تحویل این سامانه را نهایی کردند.

یاسخ ایران به اظهارات اردوغان

● **شرق:** حسین جابر انصاری سخنگوی وزارت خارجه ایران در واکنش به اظهارات اخیر رئیس جمهور ترکیه، ضمن دعوت از کشورهای همسایه به رعایت نزاکت و احترام متقابل در روابط و همپایه با ماجرا کردی، مسئولیت پذیری در اتخاذ مواضع سیاسی، اعلام کرده و ادامه پیگیری سیاست‌ها و اتخاذ مواضعی که خواسته یا ناخواسته منجر به حمایت از تروریسم در سوریه و عراق شده است تنها به تشدید بحران جاری در منطقه و افزایش مشکلات شهروندی منجر می‌شود که به اجرا چنین سیاست‌هایی منتهی می‌گردد.

بازماندگان فاجعه منا اقامه دعوی کنند

● **ایستنا:** معاون وزیر امور خارجہ ایران گفت: باماندگان قاجہ منا می‌توانند با مراجعه به سازمان حج و زیارت علیہ حکومت سعودی اقدامہ دعوی کنند و سرازارو و بخش مرتبط با این موضوع در سازمان حج و زیارت اعلام می‌شود. محمدالبہان گفت: ایران در ہر دوہ سطح موضوع قاجہ منا را پیگیری می‌کند کہ سطح ابتدایی آن در داخل کشور و با ہمکاری سازمان حج و زیارت و بعثہ مقام معظم رہبری انجام می‌شود. همچنین از طریق مجامع بین المللی و سازمان‌های بین المللی حقوقی حکومتی نیز موضوع احقاق حق باماندگان و تعیین منضر اصلی قاجہ منا در حال پیگیری است.

هسته‌ای ایران را تأیید کرد». بعدی‌نژاد، با اشاره به گزارش نهایی آمانو گفت: «آژانس صراحتاً و به‌طور مطلق در انتهای گزارش در جمع‌بندی خود، چنین می‌گوید: «آژانس هیچ نشانه‌ای از انحراف مواد هسته‌ای در ارتباط با پای‌ای‌امی در برنامه هسته‌ای ایران ندیده است. این باور منحصربه‌فرد است که هیچ‌گونه شرط و شروطی برای بیان ممکن و بدون هیچ‌گونه شرط و شروطی صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران را تأیید کرده است». بعدی‌نژاد در صفحه اینستاگرام خود با اشاره به بخش‌های دیگر گزارش آورده است: «آژانس هیچ شواهدی مبنی بر وجود برنامه توسعه تجهیزات انفجاری سلاح هسته‌ای با برنامه توسعه و تولید سلاح‌های هسته‌ای در ایران پیدا نکرده است؛ آژانس هیچ شواهدی مبنی بر انحراف برنامه هسته‌ای ایران به مقاصد غیر صلح‌آمیز پیدا نکرده است؛ آژانس هیچ شواهدی مبنی بر وجود برنامه چرخه سوخت هسته‌ای اعلام‌نشده در ایران پیدا نکرده است»؛ تجزیه و تحلیل نکته‌ها اخذ شده از تأسیسات مورد ادعای کار نظامی هسته‌ای در ایران هیچ نشانی از کار روی اورانیوم دست‌ساخت انسان را نشان نمی‌دهد و ادعای انجام انفجار هسته‌ای در ایران به هیچ‌وجه برای آژانس اثبات نشده است». او با بیان اینکه در کنار این ادعاهای کاملاً روشن آژانس در بندی دیگر از گزارش خود اعلام کرده که به‌ویژه در سال‌های قبل از ۲۰۰۳، ایران برخی فعالیت‌های مشخص انجام داده که این فعالیت‌ها کاربردهای تسلیحاتی نظامی متعارف و حتی در مواردی کاربردهای صنعتی دارند. اضافه کرد: «در ادامه این گزارش آمده که بخشی از این فعالیت‌ها می‌تواند به کاربردهای خاص مربوط به توسعه تجهیزات انفجاری سلاح‌های هسته‌ای مرتبط باشد. آژانس در عین حال تأکید کرده که این مطالعات نیز هیچ‌گاه از مطالعاتی علمی و صرفاً امکان‌سنجی و برای کسب برخی قابلیت‌ها و توانمندی‌ها فراتر نرفته‌اند. همان‌طور که خود آژانس نیز تأکید می‌کند بسیاری از عمرانه‌های مطالعاتی، حوزه مشترک بین علوم مختلف فیزیک و صنعت هستند و دارای کاربردهای دوگانه و حتی چندانکه هستند که انجام آنها برای کشور بزرگی مانند ایران محل ایراد و اشکال نیست». او تأکید کرد: «این گزارش فقط یک انتخاب جلوی پای شورای حکام می‌گذارد و آن‌هم مختومه‌کردن پرونده پای‌ای است. بحث پای‌ای‌امی دیگر به تاریخ پیوسته و می‌ماند در مرحله بسیار سخت در کار با آژانس را پشت سر گذاشته‌ام. این گزارش نتیجه یکی از پیچیده‌ترین مذاکرات دیپلماتیک بین‌المللی بود».

به نظر می‌رسد باید تا ۲۴ آذر منتظر ماند و دید که آیا تلاش‌های دیپلماتیک مذکورندگان هسته‌ای منجر به توقف مسائل گذشته می‌شود تا به دنبال آن، توافق بین ایرانی و تحریم‌ها برداشته شود.

گفت انگیز برای ۱۰ زوج خوشبخت به تر

از آذر ۹۷

محصول پارس خزر

iPad

ارسال مدارک برای شرکت در قرعه کشی یز

نات کارتی پاسورس کارت و فاکتور خرید یا تاریخ

پستی: ۰۹۳۸ ۴۳۸۵

ترتیبی: sepa@parskhazar.com

۰۲۱-۶۶۸۱۲۲۸

وب سایت: www.parskhazar.com/sepas

واتس آپ: ۰۹۰۲۱۲۲۰۰۲۵

وایبر: ۰۹۰۲۱۲۲۰۰۲۵

لینک مدارک از طریق ایمیل، تلگرام، واتس آپ و اپون در

گزارش آمانو به شورای حکام ارائه شد

مهر قطعی بر پایان تحریم

مونیز: تحریم‌های ایران زانوپی برداشته می‌شود

ارنست مونیز، وزیر انرژی آمریکا، با توجه به گزارش آژانس تأکید کرد: تحریم‌های ایران در ماه زانوپی زمانی که آژانس تأیید کند تهران به تعهداتش عمل کرده است، داشته خواهد شد. به گزارش «ایسنا»، ارنست مونیز در گفت‌وگو با شبکه سی‌ان‌ان در مورد مسائل باقی‌مانده در برنامه هسته‌ای گذشته و حال ایران گفت: هیچ نگرانی‌ای درباره فعالیت‌های ایران در ارتباط با تسلیحات هسته‌ای با فعالیت‌هایی در چرخه سوخت، در جارجوب توافق هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ وجود ندارد. ما متعهد به لغو تحریم‌های مرتبط هسته‌ای ایران هستیم، من تأکید می‌کنم که تحریم‌های هسته‌ای نه تحریم‌هایی که در ارتباط با دیگر مسائل است، در ماه زانوپی زمانی که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پایبندی ایران به تعهداتش را تأیید کند، برداشته خواهند شد. واضح است که این تعهدات سخت و البته ضروری هستند». او تأکید کرد: «توافقی ما این است که آنها (ایرانی‌ها) باید در ازای رفع تحریم‌های مرتبط هسته‌ای ایران هزینه‌ای خود را به میزان قابل‌توجهی محدود کنند».

فقط یک انتخاب: مخفوم کردن پرونده بی‌امدی

حمید عبیدی‌نژاد، رئیس تیم کارشناسی نیز که اسکن برای برگزاری نشست‌های کارشناسی در کوفین بی‌امدی، درباره این گزارش گفت: «این گزارش تکلیف همه را به خوبی روشن کرد و با قوی‌ترین بیان ممکن و بدون هیچ گونه شرط و شروطی، صلع‌امیزودن برنامه

اتمی، آماده است پرونده اتهامات فعالیت هسته‌ای ایران یا پرونده «جنبه‌های نظامی احتمالی» این برنامه را ببیند. مارک تورنر گفته است گزارش آژانس، اتهامات و سوالات پاسخ‌مانده در مورد برنامه اتمی ایران را به خوبی به یکدیگر پیوند داده است. او گفت که آمریکا با پنج کشور دیگری که در مذاکرات اتمی با ایران مشارکت داشتند، در جلسه شورای حکام آژانس در روز ۱۵ دسامبر با محترمه‌شدن این توافق موافقت خواهند کرد تا بتوانیم بر اجرای اوراق جمعی اتمی متمرکز شویم. تورنر گفت گزارش آژانس با ارزیابی اطلاعاتی آمریکا که برنامه تسلیحات اتمی ایران در سال ۲۰۰۳ متوقف شده بود، همخوانی دارد. او اضافه کرد که توافقی جامع اتمی میان ایران و گروه ۵+۱ شفافیت و دسترسی لازم را برای اقدام فوری در صورت تکرار چنین فعالیت‌هایی در ایران فراهم می‌کند.

عدم انحراف مواد هسته‌ای در ایران

رضا نجفی، نماینده دائم ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در واکنش به گزارش آمانو گفت: «طبق برجام و نقشه راه، ایران تنها متعهد به انجام برخی اقدامات بود که حالا تکمیل شده است و این گزارش یک باره منطقه برای شورای احکام می‌گذارد و این بستن دست‌ها را به ایران باز می‌گذرد». رضا نجفی به ایسنا گفت: «بخش زیادی از گزارش ۱۵ صفحه‌ای آژانس توصیفی است و سابقه موضوع را با تکرار بخش‌هایی از گزارش ۲۰۱۱ توضیح داده است. شاید حدود ۵۰ بار به نوامبر ۲۰۱۱ با ضمیمه ۲۰۱۱ با سند ۱۴۸۲/۲۰۱۱ اشاره شده باشد. درواقع مدیرکل خواسته بگوید ادعاهای قبلا به آژانس داده شده، همین بخش دیگری از گزارش به سابقه است. همان‌طور که مدیرکل گفته بود گزارشش نه کاملاً سیاه و نه کاملاً سفید است. البته همان‌طور که جناب آقای عراقچی گفتند به نظر بیشتر تسفید است. مهم‌ترین نکته گزارش عدم انحراف مواد هسته‌ای در ایران

بازتاب گزارش آژانس

مهدی نوریان

theguardian

در شروع مقاله خود پیرامون گزارش آژانس، درباره برنامه هسته‌ای ایران به این ادعا اشاره می‌کند که ایران پیش از سال ۲۰۰۳ مشغول طراحی سلاح‌های هسته‌ای بود. در ادامه نیز بر همان اساس ادعا می‌کند که ایران تا سال ۲۰۰۹ نیز مطالعات خود در زمینه دستیابی به سلاح اتمی را متوقف نکرده بود. گاردین سپس به پاسخ ایران و رد این ادعا اشاره می‌کند و پس از آن نقل قولی را از سخنگوی وزارت خارجه آمریکا می‌آورد که مبنی بر آن «مارک تورن»، در واشنگتن گفته که گزارش آژانس چیزی است که ایالات متحده مدت‌ها پیش با اطمینان آن را اعلام کرده بود و در ارزیابی اطلاعات ملی سال ۲۰۰۷ خود، برای اولین بار به طور علنی گفته بود ایران برنامه سلاح اتمی داشته و این برنامه در سال ۲۰۰۳ متوقف شد. گاردین سپس به این بخش از صحبت‌ها تورن اشاره می‌کند که آژانس هیچ سندی مبنی بر فعالیت برای دستیابی به سلاح بعد از سال ۲۰۰۰ گزارش نکرده است و گزارش روشن می‌کند تحقیقات به پایان رسیده و شرایط برای اجرای توافق جولای بین ایران و آمریکا و پنج قدرت چهارم آماده است. گاردین در پایان گزارش خود به اظهار نظر مسئولان «مؤسسه علم و امنیت بین‌المللی» که اندیشکده‌ای آمریکایی است که در این حوزه فعالیت می‌کند، اشاره می‌کند و از قول ایشان می‌نویسد تحقیقات نباید پایان یابد و حقیقت کار ایران در حوزه سلاح‌های هسته‌ای احتمالاً خیلی وسیع‌تر از آن چیزی است که در گزارش آژانس آمده است.

تحریم‌ها برداشته می‌شود

INTERNATIONAL BUSINESS TIMES
می نویسد: «براساس گزارش روز چهارشنبه هفته گذشته دیپاد به استه‌ای سازمان ملل متحد، ایران تا سال ۲۰۳۰ می‌توسعه سلاح هسته‌ای تلاش کرده بود و بیش از متفکران در فعالیت‌های مرتبط در سال ۲۰۰۹، حتی مطالعاتی در حوزه سلاح نیز انجام داده بود. بعد از انتشار این گزارش، «عباس عراقچی»، معاون وزیر خارجه گفت یافته‌هایی که در این گزارش آمده است تأیید می‌کند تهران در این مدت مشغول برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای بود. این گزارش از شروط توافق هسته‌ای ۱۴ جولای بین ایران و شرش قدرت جهانی بود که بر آن اساس، توافق وقتی به مرحله اجرا درخواهد آمد که تحقیقات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی کامل شود. براساس این توافق، قرار شد تحریم‌های ایران برداشته شود و در عوض ایران قول داد برنامه اتمی‌اش را صلح‌آمیز نگه دارد و فعالیت‌های اتمی حساس خود را در دهه اخیر کنار بگذارد.» آبی‌تی‌سی در ادامه با اشاره به پاسخ ایران به گزارش آژانس، می‌نویسد ایران روز چهارشنبه ادعای آژانس مبنی بر وجود مطالعات برای دستیابی به سلاح را رد کرد، اما به این مسئله پرداخت که پورنده تحقیقات سازمان ملل در این زمینه را بسته شده دانسته است.

سندی برای فعالیت نظامی هسته‌ای نیست

WALL STREET JOURNAL

به نقل از دولت اواما می‌نویسد انتظار می‌رود با توجه به اینکه براساس گزارش دی‌دبانه هسته‌ای سازمان ملل، هیچ سند معتبری مبنی بر فعالیت ایران در حوزه سلاح هسته‌ای وجود ندارد، تحریم‌های ایران در ژانویه برداشته شود. وال استریت ژورنال به بخشی از گزارش آژانس اشاره می‌کند و می‌نویسد: مخالفان توافق هسته‌ای در کنگره آمریکا با انتقاد از تمایل کاخ سفید به پیشبرد توافق ایران، بر ضرورت ارائه پاسخ‌های بیشتری از طرف ایران به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و سازمان ملل تاکید می‌کنند. برخی جمهوری خواهان نیز درخواست دارند تا زمانی که ایران این مهم را عملی نکرده است، آمریکا از لغو تحریم‌ها خودداری کند. وال استریت ژورنال در ادامه می‌نویسد: «مقام‌های غربی انتظار دارند لغو تحریم‌های ایران باعث شود اقتصاد ایران به سرعت در سال‌های آینده توسعه یابد و منتقدان هشدار می‌دهند لغو سریع تحریم‌ها ممکن است باعث شود حمایت ملی و نظامی ایران از سوریه شدت گرفته و گروه‌های شیعی، چون حزب الله در لبنان نیز از حمایت بیشتر ایران بهره ببرند».

تأکید بر اهداف صلح آمیز

پرونده ابعاد احتمالی نظامی
(بی‌ای‌دی)، قطعا به وسیله
آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پیسته خواهد شد.
این خبرگزاری در گزارش خود می‌نویسد صالحی در
مباحثه‌ای با تلویزیون ایران بر صلح آمیز بودن برنامه
هسته‌ای و نبود هرگونه انحراف از قوانین آژانس تأکید
کرده است. در بخش دیگر این گزارش آمده است که
براساس گزارش آژانس، ایران با همکاری این نهاد
بین‌المللی همه فعالیت‌های توافق‌شده در نقشه راه
این دو طرف در هر جولای را اجرا کرده است. در پایان
این گزارش به نقل از «سراسر عراقچی»، آمده است
هر کاری که ایران در زمینه هسته‌ای انجام داده است،
برای مقاصد صلح آمیز بوده است و سازمان ملل باید
پرونده مربوط به گذشته هسته‌ای ایران را ظرف دو
هفته آینده بسته و اجازه دهد اجرای توافق جلو ببرد.
خبرگزاری شینهوا در خط پایانی گزارش خود به این
مسئله اشاره می‌کند که اعضای هیات‌مدیره آژانس
قرار است گزارش سازمان ملل را بررسی کرده و روز
۱۵ دسامبر قطع‌نامه‌ای صادر کنند.

